

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

RAPORT

I

MEKANIZMIT KOMBËTAR PËR PARANDALIMIN E TORTURËS PËR VIZITËN NË QENDRËN E MBAJTJES PËR TË HUAJT NË VRANIDOLL

Për: Z. Xhelal Sveçla, Ministër
Ministria e Punëve të Brendshme dhe Administratës Publike

Kopje: Z. Ismet Krasniqi, Sekretar i Përgjithshëm
Kuvendi i Republikës së Kosovës

Z. Habit Hajredinaj, Drejtor
Zyra e Kryeministrit - Zyra për Qeverisje të Mirë

Z. Valon Krasniqi, Drejtor
Departamenti për Shtetësi, Azil dhe Migracion

Z. Selman Nimanaj, Drejtor
Qendra e Mbajtjes për të Huajt

Prishtinë, më 13 prill 2021

1. Në pajtim me nenin 17 të Ligjit 05/L-019 për Avokatin e Popullit, Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës i Avokatit të Popullit (tani e tutje: MKPT) e ka vizituar Qendrën e Mbjajtjes për të Huajt në Vranidoll (tani e tutje: QMH).
2. MKPT-ja, bazuar në nenin 17 të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, mund t'i vizitojë, në çdo kohë dhe pa paralajmërim, të gjitha vendet ku mbahen personat e privuar nga liria, përfshirë këtu edhe vendet ku mbahen të huajt e privuar nga liria, qëndrimi i të cilëve në Republikën e Kosovës bie ndesh me ligjet në fuqi dhe të cilët janë subjekt i kthimit me forcë nga Republika e Kosovës.
3. Bazuar në këtë mandat, MKPT-ja, më 20 janar 2021, e ka vizituar QMH-në. QMH-ja funksionon në kuadër të Departamentit për Shtetësi, Azil dhe Migrim (tani e tutje: DShAM) i Ministrisë së Punëve të Brendshme (më tej: MPB). Sipas nenit 2 të Rregullores (MPB) nr. 04/2018 për Funksionimin e Qendrës për Mbjajtjen e të Huajve (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja); në këtë qendër vendosen të huajt të cilët janë subjekt i largimit me forcë, si dhe të huajt për të cilët konsiderohet se e cenojnë sigurinë publike, me qëllim të vërtetimit të identitetit të tyre dhe për arsye të tjera. Kapaciteti i QMH-së është për 75 persona, ndërsa gjatë vizitës bërë nga MKPT-ja ishin të pranishëm 11 të huajt.

Qëllimi i vizitës

4. Qëllimi i kësaj vizite ishte monitorimi i respektimit të të drejtave të të huajve, të cilët mbahen në QMH, të cilat parashihen me Ligjin nr. 04/L-219 për të Huajt, me Ligjin për Azil, me Rregulloren nr. 04/2018 për Funksionimin e Qendrës së Mbjajtjes për të Huajt, dhe me standardet ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, si dhe kufizimi i tyre për shkak të paraqitjes së pandemisë COVID-19. Po ashtu, gjatë vizitës u trajtua çështja e personelit të QMH-së dhe personelit të sigurisë, trajnimet dhe përgatitja adekuate e tyre për të punuar me këtë kategori etj.

Përbërja e ekipit monitorues

5. Ekipi monitorues përbëhej nga këshilltari i lartë juridik për parandalim të torturës dhe këshilltarja-psikologe.

Bashkëpunimi i personelit të QMH-së me MKPT-në gjatë vizitës

6. Gjatë vizitës në QMH, personeli i Qendrës i ka ofruar MKPT-së bashkëpunim të plotë. Ekipi, pa vonesa, pati qasje në të gjitha hapësirat e Qendrës. Ekipit iu siguruan të gjitha informatat e nevojshme për të kryer detyrën dhe iu mundësua intervistimi i personave që gjendeshin në mbajtje, pa prezencë të zyrtarëve të sigurimit dhe zyrtarëve të tjerë të QMH-së.

Përdorimi i QMH-së si karantinë pas paraqitjes së COVID-19

7. Gjatë vizitës, MKPT-ja vërejti se kjo qendër u përdor si karantinë pas paraqitjes së COVID-19. Në vitin 2020, mbi 100 të huajt u vendosën në karantinë në këtë qendër. Nga dokumentacioni i kontrolluar dhe pohimet e drejtorit del se gjatë kësaj periudhe kishte raste të incidenteve të ndryshme, siç janë: vetëlëndimet, tentim-vrasjet dhe incidente ndërmjet të huajve në karantinë. Nga dokumentacioni i kontrolluar, MKPT-ja vërejti se në

të gjitha rastet e incidenteve të huajve ua ofruan shërbimet e nevojshme mjekësore dhe rastet u trajtuan nga Policia e Kosovës.

Paraburgimi i të huajve si masë e fundit

8. Në pikëpamje të standardeve ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, paraburgimi (dërgimi i të huajit në mbajtje) duhet të jetë masa e fundit të cilën e zbatojnë autoritetet e një shteti për ta larguar të huajin nga territori, i cili është subjekt i kthimit me forcë.
9. MKPT-ja vëren se Ligji 04/L-219 për të Huajt i Republikës së Kosovës parasheh se masat e tjera alternative kanë përparësi në raport me dërgimin e të huajit në mbajtje.¹ Po ashtu, Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës (më tej: KPT), në standardet e përcaktuara në vitin 2017, përcakton se paraburgimi i të huajit sipas ligjit për të huajt duhet të jetë masë e fundit dhe se masave të tjera alternative duhet t'u jepet epërsi.²

Garancitë procedurale gjatë paraburgimit dhe njoftimi për të drejtat

10. Neni 8 i Rregullores përcakton se pranimi në Qendër bëhet bazuar në urdhrin për ndalimin e të huajit në Qendër, i cili nxirret nga Drejtoria për Migrim dhe të Huajt (DMH). Me rastin e dorëzimit të të huajit në Qendër, DMH-ja duhet të dorëzojë: urdhrin për ndalim në Qendër, urdhrin për largim me forcë, si dhe urdhrin për largim vullnetar, nëse është nxjerrë, raportin e zyrtarit policor, duke përfshirë edhe vlerësimin e rrezikshmërisë, vërtetimin për dokumentet dhe gjësendet e sekuestruara, si dhe dokumentet dhe gjësendet e sekuestruara.
11. Më tej, sipas Rregullores, Qendra e konfirmon pranimin e të huajit në Qendër përmes fletëpranimit³. Bazuar në dosjet e të huajve të pranishëm, MKPT-ja vëren se nga autoritetet janë respektuar kriteret e lartpërmendura të përcaktuara në Rregullore.
12. MKPT-ja vëren se standardet e përcaktuara nga KPT-ja përcaktojnë shprehimisht se të gjithë të huajt e paraburgosur si emigrantë të parregullt, që nga momenti i privimit nga liria, duhet t'i gëzojnë tri të drejta themelore në të njëjtën mënyrë siç i gëzojnë edhe kategoritë e tjera të personave të privuar nga liria. Këto të drejta janë: *të kenë qasje tek avokati mbrojtës, të kenë qasje tek mjeku dhe ta kenë mundësinë t'i njoftojnë të afërmit e tyre apo palën e tretë sipas përzgjedhjes së tyre, për faktin se janë paraburgosur.*⁴
13. Bazuar në dispozitat e Ligjit nr. 04/L-219 për të Huajt në Republikën e Kosovës, i huaji i cili vendoset në QMH njoftohet në formë të shkruar, në njërën nga gjuhët zyrtare dhe në gjuhën angleze, për ndalimin në Qendrën e Mbajtjes, i cili përmban arsyen e ndalimit, afatet e ndalimit, të drejtën për sigurimin e mbrojtjes së tij ligjore, si dhe të kontaktojë me të afërmit e vet.⁵
14. Sipas Rregullores, i huaji i vendosur në këtë Qendër ka të drejtat në vijim: *informimi lidhur me të drejtën e ankimit për ndalimin në Qendër, të drejtën lidhur me ndihmën juridike falas, të drejtën për përkthyesin në gjuhën e tij ose në një gjuhën të cilën ai/ajo e*

¹ Ligji nr. 04/L-219 për të Huajt, neni 97, paragrafi 2.

² KPT, Standardet e publikuara në mars të vitit 2017 për paraburgimin e të huajve. Për më shumë shih në: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

³ Neni 8, paragrafi 3, i Rregullores.

⁴ Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës, Raporti i 19-të i Përgjithshëm i Komitetit Evropian për Parandalim të Torturës, paragrafi 81, në: <http://hudoc.cpt.coe.int/eng#%7B%22CPTSectionID%22:%5B%22p-standards-inf-2009-27-part-en-3%22%7D%7D>.

⁵ Ligji 04/L-219 për të Huajt, neni 108.

*kupton, të drejtën për të komunikuar me organet dhe organizatat relevante vendore apo ndërkombëtare, si dhe me organizatat joqeveritare.*⁶

15. MKPT-ja, gjatë vizitës, ka vërejtur se të huajt në QMH informohen për të drejtat e tyre, përmes broshurave të shkruara në gjuhët më të shpeshta dhe në gjuhën arabe. Përveç kësaj, ata njoftohen për të drejtat e tyre nga përkthyesi i gjuhës arabe, i cili është angazhuar nga Organizata Ndërkombëtare për Migrim (më tej: IOM).
16. Përveç broshurave në gjuhët më të shpeshta, lidhur me njoftimin me të drejtat e tyre, të huajt e nënshkruajnë deklaratën (në cilësi të dokumentit zyrtar), e cila është e shkruar në tri gjuhë: shqip, serbisht dhe anglisht, ku të huajt e ndaluar deklarojnë se janë njoftuar për të drejtën e tyre.
17. Sa i përket së drejtës së të huajit për të kontaktuar konsullatën apo ambasadën e shtetit, MKPT-ja vëren se Ligji për të Huajt përcakton të drejtën e të huajit për të njoftuar përfaqësuesin diplomatik apo konsullor lidhur me ndalimin e tij.⁷ Po ashtu, KPT-ja, në Raportin e 19-të të Përgjithshëm, përcakton të drejtën e të paraburgosurit të huaj për të kontaktuar konsullatën e vendit nga i cili është dhe e konsideron si një të drejtë themelore.⁸ MKPT-ja nuk mori ankesa nga të huajt lidhur me të drejtat e lartpërmendura.

Keqtrajtimi

18. Gjatë vizitës së realizuar nga MKPT-ja në Qendër ishin të pranishëm 11 persona të huaj të ndaluar (9 meshkuj dhe 2 femra). MKPT-ja ka kontrolluar dosjet e tyre dhe ka realizuar intervista grupore dhe individuale me të ndaluarit. MKPT-ja nuk ka marrë asnjë ankesë nga personat e intervistuar për keqtrajtim fizik, përdorim të tepruar të forcës fizike apo sjellje nga zyrtarët e sigurisë dhe zyrtarët e QMH-së, e cila nuk do të ishte në pajtim me respektimin e dinjitetit të tyre.
19. MKPT-ja ka vërejtur se korridoret e QMH-së mbulohej nga kamerat e sigurisë, të cilat janë garanci shtesë kundër keqtrajtimit fizik, si dhe mbrojtje për personelin nga akuzat e rrejshme. Megjithatë, gjatë vizitës në QMH, MKPT-ja është njoftuar se jo të gjitha kamerat e sigurisë janë në funksion. MKPT-ja konsideron se autoritetet kompetente duhet të ndërmarrin veprime konkrete për ta evituar këtë mangësi.

Incidentet në QMH

20. Në Raportin me rekomandime i publikuar në 2019⁹, MKPT-ja ka rekomanduar: "*QMH-ja duhet të mbajë protokollet si në vijim: protokollet për vetminë, vetëlëndim, tentim vetëvrasje, abuzim seksual dhe të rasteve të vdekjeve.*" Gjatë vizitës nga MKPT-ja është vërejtur se rekomandimi në fjalë është zbatuar, udhëheqësi kishte krijuar regjistrat sipas rekomandimit të MKPT-së. Raportet e incidenteve ishin të faktuara me deklaratat, raporte zyrtare të policisë dhe me fotografi.
21. Gjatë vizitës nga MKPT-ja, janë kontrolluar regjistrat dhe dosjet e personave të huaj të akomoduar në këtë Qendër. MKPT-ja ka vërejtur se gjatë vitit 2020 ndodhën 9 incidente,

⁶Neni 11 i Rregullores, Standardet e Komitetit Evropian për Parandalim të Torturës, në: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

⁷ Ligji 04/L-219 për të Huajt, neni 114, paragrafi 3.

⁸ Për më shumë shih në: <http://hudoc.cpt.coe.int/eng#%7B%22CPTSectionID%22:%5B%22p-standards-inf-2009-27-part-en-3%22%5D%7D>.

⁹ Raporti me Rekomandime për QMH, shih linkun: <https://www.oik-rks.org/2019/05/03/raport-lidhur-me-viziten-e-mkpt-ne-vranidoll/>.

prej tyre 4 raste *tentim-vetëvrasje*, kurse të tjerat *vetëlëndime*. Në janar 2021 ishte evidentuar 1 rast *tentim-vetëvrasjeje*. Bazuar në dosjet shëndetësore, 8 të huaj ishin me terapi psikiatrike dhe vështirë të menaxhueshëm, prandaj MKPT-ja inkurajon institucionet kompetente që përveç rritjes së numrit të personelit në QMH, të angazhojnë së paku një infermier, ashtu siç ka rekomanduar MKPT-ja në Raportin me rekomandime gjatë viteve 2018, 2019.¹⁰

Ndihma juridike falas

22. Sipas nenit 29 të Rregullores, të huajit i ofrohet këshillimi, përfaqësimi juridik dhe kur është e nevojshme edhe ndihma gjyqësore. Kjo e drejtë mund të ofrohet falas me kërkesë të të huajit. I huaji ka të drejtë të kontaktojë ndonjë OJQ apo Agjencinë për Ndihmë Juridike, të cilat i ofrojnë ndihmë juridike falas.
23. MKPT-ja ka vërejtur se të huajve në mbajtje ndihma juridike falas u ofrohet nga organizata joqeveritare CRPK dhe nga Agjencia Shtetërore për Ndihmë Juridike Falas.

Kushtet materiale

24. MKPT-ja konsideron se kushtet e akomodimit në QMH janë në nivel shumë të mirë. Të gjitha dhomat ofronin akomodim të denjë, ngrohje, ndriçim të mjaftueshëm natyral dhe artificial, si dhe dushe të cilat ishin në gjendje shumë të mirë. Të huajt në QMH mund të kenë qasje në dushe sa herë që ata duan.

Ushqimi

25. Të gjithë të huajve u sigurohen tri shujta ditore. Rregullorja parasheh që të huajve në QMH u shërbehet ushqim i posaçëm për shkaqe shëndetësore dhe për nevoja të veçanta. Po ashtu, sipas Rregullores, të huajve u shërbehet edhe ushqim sipas rekomandimit të mjekut.
26. Nëse feja e të huajit parasheh rregulla lidhur me ushqimin, udhëheqësi i Qendrës e garanton respektimin e tyre.¹¹ Sipas drejtorisë, MPB-ja ka kontraktuar një kompani, e cila e furnizon QMH-në me ushqim. Gjatë vizitës, MKPT-ja ka vërejtur se të huajve në mbajtje u ofrohet ushqimi në pajtim me dispozitat e lartpërmendura. MKPT-ja ka marrë ankesa të besueshme nga të huajt sa i përket sasisë dhe cilësisë së ushqimit i cili u ofrohet në QMH.

Regjimi

27. Neni 24, paragrafi 1, i Rregullores përcakton se çdo i huaj i ndaluar në Qendër ka të drejtë për ajrosje së paku dy orë në ditë në mjediset e jashtme të Qendrës. Për arsye shëndetësore, udhëheqësi i Qendrës mund ta zgjasë kohën e ajrimit.
28. KPT-ja, në standardet e përcaktuara në mars të vitit 2017 për paraburgimin e të huajve për shkak të imigracionit, thekson rëndësinë e një regjimi, i cili përmban sa më shumë aktivitete. Sipas KPT-së, sa më e gjatë që është periudha e mbajtjes së të huajve, po aq duhet të zhvillohen aktivitetet të cilat u ofrohen atyre.
29. Për shkak të paraqitjes së COVID-19 dhe vendimeve të autoriteteve kompetente për të ndërmarrë masa kufizuese me qëllim të luftimit dhe parandalimit të pandemisë, këto të drejta u kufizuan kohë pas kohe.

¹⁰ Po aty.

¹¹ Neni 36 i Rregullores.

Personeli i Qendrës për Mbajtjen e të Huajve

30. MKPT-ja me shqetësim ka vërejtur se QMH-ja përballet me mungesë serioze të personelit. Gjatë vizitës së MKPT-së, QMH-ja kishte në dispozicion vetëm drejtorin e Qendrës, i cili kryente të gjitha punët. Lidhur me këtë, MKPT-ja, më 3 shkurt 2021, u takua me drejtorin e DShAM-së, të cilit ia shprehu shqetësimin serioz. MKPT-ja u njoftua se me Rregulloren e re të MPB-së për Organizim të Brendshëm, DShAM-ja do të ketë në dispozicion 18 pozita për të mbuluar nevojat në qendrat për azilkërkues dhe në qendrën e mbajtjes për të huaj. Sipas Rregullores në fjalë, 5 pozita do ti dedikohen QMH-së.
31. Gjatë vizitave të MKPT-së, u vërejt se detyrat e sigurisë në qendër kryheshin nga njësia e Policisë së Kosovës për siguri, të cilët nuk janë të trajnuar për të punuar me persona të huaj të privuar nga liria. Megjithatë, përmes vizitave të mëvonshme, MKPT-ja, ka vërejtur se tani detyrat e sigurisë kryen nga kompani private të sigurimit fizik, siç parashihet me Rregulloren, të cilët po ashtu nuk janë të trajnuar për të punuar me këtë kategori.
32. Në këtë drejtim MKPT-ja vëren se standardet e KPT-së përcaktojnë se personeli i sigurisë në qendrat e mbajtjes për të huajt duhet të përzgjidhet me kujdes dhe të ketë trajnime të duhura për të punuar me këtë kategori.¹²

Përdorimi i forcës fizike nga shërbimi i sigurimit

33. Sipas Rregullores, shërbimi i sigurimit mund ta përdorë forcën vetëm si mjet të fundit, nëse kjo është e nevojshme për vetëmbrojtje, për mbrojtjen dhe sigurinë e të huajit ose për mbrojtjen e rendit të përgjithshëm dhe të sigurisë brenda Qendrës. Përdorimi i forcës duhet të jetë i ligjshëm, proporcional dhe i arsyeshëm për qëllimet e nevojshme.¹³ Po ashtu, Rregullorja përcakton se çdo rast i përdorimit të forcës fizike duhet t'i raportohet udhëheqësit të Qendrës.¹⁴
34. Gjatë vizitës, MKPT-ja ka vërejtur se zyrtarët policorë, të cilët përkohësisht kryenin detyra të sigurimit në QMH, nuk kanë mbajtur protokolle të veçanta dhe nuk evidentonin të dhëna për raste të incidenteve dhe raste kur ata detyroheshin të përdorin forcën fizike.

Kujdesi shëndetësor

35. Sa u përket shërbimeve shëndetësore, Ligji 04/L-219 për të Huajt përcakton se Qendra e Mbajtjes duhet t'i plotësojë të gjitha kushtet e një trajtimi njerëzor si dhe respektimin e të drejtave njerëzore, të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe të mundësojë ofrimin e shërbimeve shëndetësore.¹⁵
36. Më tej, Rregullorja përcakton se i huaji, gjatë qëndrimit në QMH, ka të drejtë për shërbime mjekësore. Sipas Rregullores, personeli mjekësor kryen ekzaminimin e përgjithshëm mjekësor të të huajit, i cili ndalohet në Qendrën për Mbajtjen e të Huajve.¹⁶
37. Të huajve që mbahen në QMH, shërbimet mjekësore u jepen nga Qendra e Mjekësisë Urgjente në Prishtinë, sipas nevojës, dërgohen për shërbime spitalore regjionale dytësore apo edhe në Qendrën Klinike Universitare (QKUK), ku u ofrohen edhe shërbimet

¹²Standardet e KPT-së për paraburgimin e të huajve, publikuar në vitin 2017, shih në: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

¹³Neni 21, paragrafi 1, i Rregullores.

¹⁴Neni 21, paragrafi 2, i Rregullores.

¹⁵Ligji 04/L-219 për të Huajt, neni 107, paragrafi 2.

¹⁶Neni 13 i Rregullores.

shëndetësore terciare, pasi QMH-ja ende nuk ka personel mjekësor, edhe pse MKPT-ja, përmes raporteve të mëhershme, ka rekomanduar që QMH-ja të ketë në dispozicion së paku një infermier/e.

38. MKPT-ja ka vërejtur me shqetësim se në mungesë të personelit të kualifikuar mjekësor, drejtori i Qendrës ua shpërndanë terapinë psikiatrike të huajve në mbajtje, duke u bazuar në raportin e shkruar nga mjeku kompetent.
39. Sa u përket shërbimeve psikologjike, të cilat parashihen me nenin 41 të Rregullores, MKPT-ja ka vërejtur se ato ofrohen nga psikologu i kontraktuar nga Shërbimi Jezuit për Refugjatë.

Rëndësia e kontrolleve mjekësore fillestare

40. Lidhur me rëndësinë e kontrolleve fillestare mjekësore, KPT-ja përcakton: *“Së paku një person me kualifikim të infermierit duhet të jetë i pranishëm në baza ditore në të gjitha qendrat për imigrantët e parregullt. Një person i tillë do të duhej që të kryente skrinimin fillestar mjekësor të të sapo pranuarve (në veçanti për sëmundje të transmetueshme, përfshirë tuberkulozin), të pranojë kërkesat për t’u kontrolluar tek mjeku, të garantojë sigurimin dhe distribuimin e medikamenteve, të mbajë dokumentacionin mjekësor dhe t’i mbikëqyrë kushtet e përgjithshme higjienike.”*¹⁷
41. Rregullorja përcakton se pas vendosjes së të huajit në Qendër, në afat brenda 24 orësh, i huaji dërgohet për ekzaminim mjekësor në QKUK (apo në ndonjë institucion tjetër shëndetësor), nën përcjelljen nga Policia (nga DMH-ja). MKPT-ja ka vërejtur se këto kontrolle fillestare të huajve në mbajtje u bëhen nga shërbimet e emergjencës.

Konfidencialiteti i shërbimeve mjekësore në QMH

42. Rregullorja parasheh se të gjitha konstatimet mjekësore duhet të ruhen në dosjen e të huajit dhe në Sistemin për Menaxhimin e të Dhënave. Kartela mjekësore mbahet në mënyrë konfidenciale dhe në pajtim me dispozitat e Ligjit nr. 03/L-172 për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.
43. KPT-ja, në standardet e përcaktuara për paraburgimin për shkak të imigrimit, përcakton: *“Konfidencialiteti i shërbimeve mjekësore duhet të respektohet njësojë si në komunitet dhe në veçanti dosjet mjekësore të imigrantëve të parregullt, nuk duhet të jenë të qasshme për personelin jo mjekësor, përkundrazi, ato duhet të mbahen të mbyllura nga infermierja apo mjeku. Për më shumë, të gjitha ekzaminimet mjekësore duhet të kryhen në atë mënyrë, që të mos shihen dhe dëgjohen nga personeli i sigurisë, përveç në rast se mjeku kërkon ndryshe në raste të veçanta.”*¹⁸ MKPT-ja ka vërejtur se raportet shëndetësore, për shkak të mungesës së personelit të kualifikuar, mbahen së bashku me dosjen e përgjithshme të të huajit. Dosja mbahet në formë elektronike dhe fizike.

Masat disiplinore

44. Sipas Rregullores, masat disiplinore të cilat mund t’i shqiptohen të huajit janë: vërejtja me gojë apo me shkrim, detyrimi për mirëmbajtjen dhe pastrimin e Qendrës, heqja e së drejtës për aktivitete të lira, për rekreacion, për televizor, për internet, heqja e së drejtës

¹⁷ Po aty.

¹⁸ Shih në: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

për aktivitete kulturore dhe sportive në kohëzgjatje deri në 5 ditë dhe izolimi deri në 48 orë.¹⁹

45. MKPT-ja vëren se Rregullorja e tanishme, për dallim nga Rregullorja e mëparshme, parasheh se vendimi për shqiptimin e masës disiplinore duhet t'i dorëzohet edhe të huajit, të cilit i shqiptohet masa.²⁰ Bazuar në këtë, MKPT-ja, gjatë vizitave të mëhershme, i ka rekomanduar QMH-së që të evidentohet fakti i dorëzimit të kopjes së vendimit për masë disiplinore dorëzuar të huajit në mbajtje. Gjatë vizitës së fundit, MKPT-ja ka vërejtur se QMH-ja ka protokoll të veçantë në të cilin evidentohen të dhëna lidhur me këtë masë disiplinore.
46. Po ashtu, MKPT-ja ka vërejtur se nuk u shqiptua masa disiplinore e vendosjes në dhoma të veçanta në periudhë prej 48 orëve.

Monitorimi dhe mekanizmat e ankimit

47. Sistemi efektiv i parashtrimit të ankesave është garancia themelore kundër keqtrajtimit në vendet ku mbahen personat e privuar nga liria. MKPT-ja konsideron se personat e vendosur në këto qendra duhet të kenë mundësi për të parashtruar ankesë brenda QMH-së dhe, në mënyrë konfidenciale, t'u mundësohet qasja tek autoriteti i duhur.
48. Neni 19 i Rregullores përcakton se të huajt kanë të drejtë ankese tek udhëheqësi i Qendrës, lidhur më kushtet e pranimin në QMH dhe sjelljet e personelit. Ankesa shqyrtohet nga DShAM-ja. Më tej, Rregullorja përcakton se në Qendër vendoset kutia e ankesave, e cila administrohet nga QMH-ja. Sipas drejtorisë, të huajt, përmes broshurave në gjuhë të ndryshme, njoftohen menjëherë për të drejtën e tyre për të parashtruar ankesë.
49. Sa i përket monitorimit, përveç MKPT-së, të huajt në Qendër mund të vizitohen në çdo kohë nga UNHCR-ja, IOM-i, Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës, Kryqi i Kuq Ndërkombëtar, Komiteti i Organizatës së Kombeve të Bashkuara kundër Torturës. Rregullorja parasheh se udhëheqësi i Qendrës mund t'u japë të drejtë qasjeje në Qendër edhe institucioneve apo organizatave të tjera relevante.²¹
50. Po ashtu, të huajt në mbajtje mund t'i drejtojnë ankesat e tyre tek Avokati i Popullit. Gjatë vizitës, MKPT-ja u ka shpërndarë të huajve në mbajtje broshura në gjuhën angleze, serbe dhe arabe, të cilat përmbajnë hollësi se si ata mund të kontaktojnë me Avokatin e Popullit dhe t'i parashtrojnë ankesat e tyre.

Kontakti me botën e jashtme

51. Sipas standardeve të KPT-së, të ndaluarit e huaj duhet të kenë çdo mundësi për të qenë në kontakt të mirëfilltë me botën e jashtme (përfshirë mundësitë për të bërë telefonata dhe për të pranuar vizita) dhe liria e tyre e lëvizjes brenda qendrës së mbajtjes duhet të kufizohet sa më pak që të jetë e mundur.²² Sipas nenit 25 të Rregullores, i huaji në mbajtje ka të drejtë të mbajë korrespondencë, të pranojë pako dhe sende të tjera. Po ashtu, të huajve në mbajtje u lejohej të pranojnë vizita.²³

¹⁹ Neni 44 i Rregullores.

²⁰ Neni 44, paragrafi 3, i Rregullores.

²¹ Neni 27 i Rregullores.

²² Komiteti Evropian për Parandalim të Torturës, shih në: <https://rm.coe.int/16806fbf12>.

²³ Neni 27 i Rregullores.

52. Rregullorja përcakton se i huaji ka të drejtë të bëjë telefonata sipas nevojës në kohëzgjatje prej 5 minutash, duke filluar nga ora 9:00 deri në orën 16:00, çdo ditë pune.²⁴ Sipas Rregullores, të huajve u mundësohen edhe thirrjet nga jashtë. Gjatë vizitës, MKPT-ja ka vërejtur se të huajt nuk mund të bënin thirrje telefonike jashtë vendit për shkak të problemeve teknike. Më 3 shkurt 2021, gjatë takimit me DShAM-në, MKPT-ja u njoftua se problemet teknike janë mënjanuar dhe se të huajt tani mund të bëjnë telefonata në pajtim me dispozitat e Rregullores.
53. Prandaj, bazuar në të gjeturat gjatë vizitës së Mekanizmi Kombëtar për Parandalim të Torturës, Avokati i Popullit i

REKOMANDON

Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Administratës Publike:

- **MKPT-ja ripërsërit rekomandimin se QMH-ja duhet të ketë në dispozicion së paku një infermier/e, i/e cila do ta shpërndante terapinë dhe do të kujdesej për dosjet mjekësore të të huajve në QMH.**
- **MKPT-ja ripërsërit rekomandimin se personeli i sigurisë duhet t'u nënshtrohet trajnimeve adekuate për të punuar me këtë kategori.**

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”) dhe me nenin 28 të Ligjit nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, përfshirë edhe masat disiplinore, duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), ju lutemi mirësisht të na informoni për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë.

 Me nderime,

Naim Qelaj

Avokat i Popullit

---

²⁴ Neni 26 i Rregullores.